

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมนิตยสาร : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท ออมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชิ่ง จำกัด (มหาชน) เป็นการศึกษาถึงอดีต ปัจจุบัน เพื่อใช้คาดการณ์ว่า ในยุคสังคมข้อมูลชั่วสาร ซึ่งพรั่งพร้อมไปด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่รวดเร็ว กันสนั่นยั่นน ได้กระตุ้นให้อุตสาหกรรมการพิมพ์ และสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งนิตยสาร และหนังสือเปลี่ยนต่างๆ ในประเทศไทยจะต้องปรับตัวไปในทิศทางใด เพื่อให้กันต่อความต้องการของสังคม โดยศึกษา จากรายละเอียดของบริษัท ออมรินทร์พรินติ้งฯ ซึ่งเป็นบริษัทที่มีกิจการรับจ้างพิมพ์ และผลิตนิตยสาร หนังสือ เล่นที่มีชื่อเสียง และมีการขยายตัวอย่างเห็นได้ชัดในช่วงเวลาที่ผ่านมา

จากการศึกษาจากแหล่งข้อมูลเอกสารและแหล่งข้อมูลบุคคล ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการขยายตัวทางธุรกิจของบริษัท ออมรินทร์พรินติ้งฯ ว่า มีสองลักษณะ คือ

1. ในระดับแนวตั้ง(Vertical) โดยเริ่มจากการขอการสารบัญและสวนเพียงฉบับเดียว แล้วพัฒนาตามตั้งโรงพิมพ์เพื่อที่ว่า จะสามารถดำเนินงานได้ครบกระบวนการตั้งแต่เริ่มผลิตเนื้อหา ไปจนถึงขั้นตอนการพิมพ์เป็นรูปเล่มอย่างครบทวงจร ในเล่ม จนถึงขั้นตอนการพิมพ์เป็นรูปเล่มอย่างครบทวงจร

2. ในระดับแนวราบ(Horizontal) ด้วยการเพิ่มขนาดกิจการให้ใหญ่ขึ้น โดยผลิตนิตยสารฉบับใหม่อีกหลายชื่อบัญ พร้อมกับก่อตั้งสำนักพิมพ์อีกหลายแห่งยังงาน เพื่อผลิตหนังสือเล่มประเภทต่าง ๆ รวมทั้งลงทุนในธุรกิจร่วมที่เกี่ยวเนื่องกับสิ่งพิมพ์ด้วย

ผลจากการศึกษานี้ สามารถนำทฤษฎีองค์กร(สื่อมวลชน)ภายใต้ปัจจัยกดดันทางสังคม ของ Denis Mcquail ในบทที่ 2 มาอภิปรายถึง ปัจจัยที่ผลักดันให้บริษัท ออมรินทร์พรินติ้งฯ ต้องเติบโต และขยายกิจการจากธุรกิจที่มีอยู่เดิม พร้อมกับเพิ่มธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องให้เจริญก้าวหน้าขึ้น คือ

ปัจจัยภายนอก ได้แก่

ปัจจัยกดดันทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รูปแบบการเป็นเจ้าของ โฆษณา และคุณภาพ รูปแบบการเป็นเจ้าของ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลถึงความเดือดร้อน ชั่งนิตยสารในบริษัท omninกรีฟร์นติงฯ จัดว่าอยู่ในกลุ่มบริษัทผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ขนาดใหญ่ จึงได้เปรียบในหลายด้าน อาทิ เรื่อง เงินทุนที่เพียงพอ สามารถใช้ปรับปรุงคุณภาพของนิตยสารได้ตามต้องการ และสามารถรองรับ การขาดทุนในระยะยาว รั่นแรกของนิตยสารออกใหม่ เพื่อว่าจะได้รับความนิยมและอยู่รอดของได้แก่สุด หรือเรื่องของการมีบริษัทสายลับเอง ทำให้ลดปัญหาของการเก็บเงิน ตลอดจนสามารถที่จะประเมิน ผลได้ว่าว่างตลาดอย่างไร ที่ไหน นิตยสารจึงจะได้รับความสนใจและขยายได้

โฆษณา จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการทุกชื่อบน ต่างยอมรับว่า รายได้จากโฆษณาเป็น ตัวเสริมทุนให้แก่นิตยสาร แต่โดยเนื้อโฆษณาปกติมักอิทธิพล อ่านอาจในการต่อรองชื่อหน้าโฆษณาใน นิตยสาร หลายครั้งจำต้องยอมรับที่จะให้มี "โฆษณาแฟรง" ในรูปของการสัมภาษณ์ หรือคอลัมน์ต่าง ๆ ตามที่ผู้โฆษณาต้องการ อันก่อให้บรรณาธิการขาดความเป็นตัวของตัวเอง หรือเป็นกลางในการนำเสนอเนื้อหาบาง ซึ่งวิธีที่บรรณาธิการส่วนใหญ่จะใช้คือ การประนีประนอมและพยายามไม่ให้ เกิดกรณีเข่นเสียบอยครั้งเกินไป

คุณชั่ง จากการศึกษาพบว่า นิตยสารทุกชื่อบนและหนังสือเล่มในสังกัดบริษัท omninกรีฟร์นติงฯ ล้วนมีคุณชั่งทึบที่เป็นนิตยสารของไทย และนิตยสารที่ร่วมกับต่างประเทศ แต่การที่บริษัท omninกรีฟร์นติงฯ เป็นบริษัทใหญ่ มีรองพิมพ์ของตัวเองและมีเงินทุนมากพอ จึงสามารถที่จะต่อสู้กับคุณชั่งได้ โดยไม่ต้องกังวลกับปัญหาการพิมพ์เกนจำนวนและลดปัญหาตารางเวลาในการพิมพ์ ไม่ต้องรอแท่นพิมพ์ว่างจากการพิมพ์งานอื่น ทำให้นิตยสารออกได้ตรงตามกำหนด ทั้งนี้นิตยสารแต่ละชื่อบนก็พยายามปรับปรุงให้มีความทันสมัย และสนองความต้องการของผู้อ่าน

ปัจจัยกดดันจากวัฒนธรรมและสถานการณ์ปัจจุบันในสังคม

ด้วยกระแสของสถานการณ์ปัจจุบันในสังคมที่เป็นโลกกว้าง ข่าวสารจากทั่วโลก สามารถถ่ายทอดถึงกันอย่างรวดเร็ว ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยเดือดร้อนมาก ส่งผลให้ประชาชน มีรายได้สูงขึ้น ม้อตตราการขยายตัวทางการศึกษาสูง คนต้องการห้องน้ำดีขึ้น สาธารณะเพื่อการตัดสินใจ และใช้ปรับปรุงชีวิตของตนให้ดีและรวดเร็วขึ้น พร้อมกับต้องการความบันเทิงเพื่อผ่อนคลายจากภาวะความเคร่งเครียด การกำหนดเนื้อหาของนิตยสาร จึงได้รับการกดดันจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้วยต้อง

ท่านน้าที่เป็นผู้คัดเลือกเสนอสารที่มาราจวัฒนธรรมอื่นให้เหมาะสมภายใต้กรอบวัฒนธรรมไทย เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและการยอมรับจากผู้อ่าน

ปัจจัยกดดันจากผู้รับสาร

การดำเนินกิจการนิตยสารจะออกมาเป็นรูปแบบใด และจับประเด็นเสนอเนื้อหาเรื่องใดบ้างนั้น ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาเนื้อหาจากภายนอกองค์กรก็คือ ผู้รับสาร ผู้อ่าน ผู้ซื้อ ซึ่งเนื้อหาและรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้นิตยสารประสบความสำเร็จ ดังที่บรรณาธิการนิตยสารทุกชื่อฉบับ กล่าวเบ็นท่านองเดียวกันว่า ส่วนหนึ่งของการประสบความสำเร็จ ในการทำนิตยสาร คือ ต้องเสนอเนื้อหาให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ด้วยรับฟังค่าตี-ชน แล้วนำมารับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้อ่านยอมรับ

ปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายในที่สำคัญที่สุด คือ บุคลากรของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายบริหาร/ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท omnitrack พринติ้งฯ ที่มีสายตากรีบว้างไปกล มองเห็นความสำคัญของข่าวสารและกระแสโลกกว้าง โดยยิ่งมีแหล่งการว่า ต้องพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่อยู่ในฝ่ายผลิต (ฝ่ายรองพิมพ์) ฝ่ายจัดการ(ฝ่ายสำนักพิมพ์) ให้เข้มแข็งแล้วต่อยอดก้าวไปตามจังหวะและโอกาส อยู่ในกรอบของนโยบาย การดำเนินกิจการที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักและมีความช้านาญ หากเป็นธุรกิจในสื่ออื่นที่ไม่กันตกจะดำเนินการโดยแสวงหาความร่วมมือประสานงานแทน

ส่วนบุคลากรประจำกองบรรณาธิการ แนวโน้มการหมุนเวียนกันเข้า-ออกบ้าง แต่ก็ถือว่ามีคุณภาพในระดับที่น่าพอใจ รวมถึงการที่มีบุคคลที่ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ นักเขียนที่มีชื่อเสียงที่ผลลัพธ์เปลี่ยนกันเข้ามาสร้างงานผ่านทางสื่อนิตยสารในแต่ละชื่อฉบับ ซึ่งก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นิตยสารของบริษัท omnitrack พринติ้งฯ เป็นที่ยอมรับ

การศึกษา ลักษณะการเจริญเติบโตของสื่อสิ่งพิมพ์ในองค์กรอื่นๆ ที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า อาจมีทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างจากการศึกษานี้ เช่น การศึกษา "พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมสื่อมวลชน : การวิเคราะห์เคื่องเนื้องรูป" (ศศิยา วิจิตรวนิร, 2538) พบว่า การเติบโตของเครื่องเคียงเนื้องรูป เป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะความเติบโตทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางนโยบายของคณะผู้บริหารที่ต้องการให้ธุรกิจเติบโตไปในทิศทางที่เกี่ยวกับ

ข่าวสาร และกระจายไปในหลายๆ สื่อ ด้วยทัศนคติที่มองเห็นความจำเป็นของข่าวสาร รวมถึง การกระหนกในหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ไหลเข้ามา ทำมูลค่าและความเป็นไปของโลกทั้งบ้านจะไร้พรมแดน

ในขณะที่การศึกษา "พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมสื่อมวลชน : บริษัท ผู้จัดการ จำกัด (มหาชน)" (อัญชลี พานิชศิริ, 2538) พบว่า การเติบโตของเครือผู้จัดการที่ เป็นไปอย่างรวดเร็ว เกิดจากปัจจัยทางด้านผู้นำ คือ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ซึ่งเป็นผู้ผลักดันคนสำคัญให้เครือผู้จัดการกระจายธุรกิจไปในหลายด้าน ไม่เฉพาะทางด้านสื่อเท่านั้น แต่ให้ความสำคัญ กับธุรกิจอื่น เช่น อสังหาริมทรัพย์ฯ ด้วย และธุรกิจของเครือผู้จัดการเป็นไปในลักษณะ กระฉับกระเฉด นายสนธิเข้าไปถือหุ้นในกิจการต่างๆ เอง ทั้งในและต่างประเทศ โดยไม่ได้ขยาย ไปในนามของผู้จัดการ เป็นต้น

อุตสาหกรรมของสื่อมวลชนในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะมีการขยายตัวเติบโตในลักษณะใดก็ตาม แต่ทุกธุรกิจยอมมีเป้าหมายคือ ต้องสามารถเป็นผู้นำเหนือธุรกิจที่ประกอบการคล้ายคลึงกันที่มีอยู่ มากมายในตลาดให้ได้ ทำให้การกระจายตัวทางธุรกิจมีลักษณะของการกระจายตัวมากขึ้น มีบริษัทใหญ่ ที่มีสื่ออยู่ในครอบครองหลายประเภท เช่น บริษัท แกรมมี่ เออนเตอร์เทนเม้นท์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเพลงในตอนแรกได้ขยายธุรกิจในลักษณะครบวงจร โดยเป็นผู้ผลิต tep เพลง เอง จัดรายการวิทยุ จัดรายการโทรทัศน์ จัดคอนเสิร์ต รวมทั้งเป็นนายทุนให้ออกนิยายสาร ทั้งนี้ ก็เพื่อสามารถเป็นช่องทางในการป ROMOTION ของบริษัท

หรือในกรณีของบริษัท มีเดียคอมมิเดียส์ จำกัด (มหาชน) ที่เริ่มต้นจากการเป็นผู้จัดสร้าง ขยายช่วงเวลาโฆษณาทางโทรทัศน์ แล้วมาเป็นผู้จัดรายการทางโทรทัศน์ในรูปแบบต่างๆ การตั้ง บริษัททั่วโลก จัดรายการทางวิทยุ การตั้งบริษัทค่ายเพลง ตลอดจนออกนิตยสารเกี่ยวกับการบันเทิง ทั้งนี้เป็นช่องทางในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจของบริษัทเองทั้งสิ้น หรือในกรณีของหนังสือพิมพ์ วัฒนธรรม ที่เนื้อหาจากจะผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ และนิตยสารแล้ว ยังเข้าไปร่วมก่อตั้ง ในบริษัท สยามบอร์ดคาสท์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านเคมีกลีฟวี (THAI SKY TV.) เป็นต้น

นอกจากนี้ แนวโน้มอีกอย่างหนึ่งคือ การใช้รูปแบบของการหาพันธมิตรเพิ่มขึ้นในการ ดำเนินธุรกิจให้ครอบคลุม ดังเช่น บริษัท สยามทีวี แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทใน

เครือของสหศิริฯ (สังกัดสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์) ได้แยกกิจกิจการสาขาของบริษัท ในเครือออกไปเป็นอิสระ คือ ดูแลด้านสื่อสารและการสื่อสารทั้งหมด มีชื่อกิจกิจใหม่ คือ บริษัท โทรคมนาคม โทรทัศน์ ยูเอชเอฟ วิทยุ สำนักข่าว INN อินโฟร์เมชั่นเทคโนโลยี หนังสือพิมพ์ โดยการร่วมลงทุนกับหนังสือพิมพ์สเพชรทักษิณของสหcorp ออกหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ "บิสสิเนส เดย์" และโปรดักชันเน็ตเวิร์ก สำหรับการผลิตรายการสารคดีจ้างหน่วยทั้งในและต่างประเทศ อุตสาหกรรมของสหศิริฯ ทุกประเภทในปัจจุบัน นับเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้ทุนมาก many ในการดำเนินงาน การขยายธุรกิจเป็นสิ่งจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปแบบใดก็ตาม โดยเฉพาะ แนวทางในการรวมกลุ่มพันธมิตร ก่อจัดจะเป็นแนวทางที่นิยมกันมากขึ้น เพื่อให้ธุรกิจใหญ่ขึ้นและมีอำนาจในการต่อรองในตลาดมากขึ้นด้วย โดยไม่ต้องลงทุนลงแรงมากจนเกินไป ซึ่งผู้บริหารของ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งฯ ก็มีแนวความคิดเช่นนี้

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดหลายประการ คือ

1. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) เป็นองค์กรธุรกิจเอกชนที่ต้องแข่งขันกับองค์กรธุรกิจอื่นๆ ที่ประกอบการผลิตและจัดจำหน่ายในตลาด ทำให้ข้อมูลหรือแนวโน้มทางธุรกิจ บางอย่างไม่อาจเปิดเผยเพื่อสาธารณะได้
2. การดำเนินกิจการในช่วงก่อนที่บริษัทจะเข้าสู่ตลาดเบื้องต้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล และรวบรวมผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรม ทำให้ผู้วิจัยไม่ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ และผลกำไรที่แน่นอนในช่วงก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์
3. ข้อมูลรายละเอียดในการดำเนินงานในยุคแรกๆ ไม่มีการจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การอาศัยจากความทรงจำของคณะกรรมการ จึงอาจจะทำให้ขาดความสมบูรณ์ของเนื้อหาอยู่บ้าง
4. การดำเนินงานของกิจการภายในบริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งฯ นั้น อาจมีการปรับเปลี่ยนภาระหน้าที่อยู่บ้าง เพื่อความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ดังนั้น เมื่อผลงานวิจัยนี้เผยแพร่ ออกไปสู่สาธารณะ ภาระหน้าที่ของผู้อ่าน การดำเนินงานของบริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งฯ อาจมีความเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้กล่าวถึงในการวิจัยนี้

ห้องเส้นอ่าน

จากการศึกษาเนื้อหาในวารสาร นิตยสารทั้ง 5 ชื่อบันทึก การสัมภาษณ์และห้องสังเกตที่ได้ในระหว่างค่าดำเนินการศึกษา สามารถสรุปเป็นห้องเส้นอ่านแบบต่อคอลัมน์บริหารบุรีรัชท์ อุบลราชธานีดังนี้

1. การศึกษาการนำเสนอนักเรียนใหม่สาร ทั้ง 5 ชื่อบันทึกว่า แต่ละชื่อบันทึกมีการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศในปริมาณน้อย ด้วยข้อไม่เห็นถึงความจำเป็น อีกทั้งข้อไม่มีการจัดสร้างบุคลากรในกองบรรณาธิการมีปัญหารือไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร ในปัจจุบัน สังคมไทยกำลังเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีข่าวสาร ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญมากขึ้น ดังนั้น บริษัทจึงควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญในด้านภาษา ตลอดจนการได้มีโอกาสไปทำงานหรือคุ้งงานในต่างประเทศ

2. ในส่วนของโฆษณา จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารทุกชื่อบันทึกต่างยอมรับว่า จำเป็นต้องมีโฆษณาแฟรงไบนางครั้ง เพื่อรุ่งใจให้ເອເຍเชื่อและผู้โฆษณาอยู่ห้องพื้นที่โฆษณา ทางบริษัทจึงควรพิจารณาหารายได้จากช่องทางอื่น ๆ อาจจะเป็นในรูปของการจัดอบรม สัมมนาความรู้พิเศษต่างๆ หรือการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาตามสถานที่แหล่งคอลัมน์ในนิตยสาร

3. ในส่วนการตลาด จากการศึกษาพบว่า ความล้มเหลวในการดำเนินการอาชีวศึกษา และอุบลราชธานีมีคอลัมน์ รวมทั้งข้อไม่สามารถทำให้นิตยสาร TRENDY MAN ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะบริษัทขาดส่วนการตลาดในช่วงแรกของการค่าดำเนินงาน ทางบริษัท อุบลราชธานีดังนี้ เพื่อเห็นความสำคัญของงานด้านนี้ และจัดตั้งเป็นส่วนการตลาดขึ้น เมื่อต้นปีพ.ศ.2538 แต่สภาพปัจจุบันที่ตลาดหนังสือมีการแข่งขันกันสูง ทางบริษัทควรจะเร่งปรับปรุงบุคลากรในด้านนี้ เพื่อความได้เปรียบในเรื่องของข้อมูล และการวางแผนการตลาด

4. ในส่วนของข้อมูล ทางบริษัท อุบลราชธานีดังนี้ เพื่อจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอุบลราชธานี เมื่อช่วงต้นปี พ.ศ.2538 การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร บริษัทควรเร่งส่วนงานนี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยทุนในเรื่องของเทคโนโลยีการเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้น เช่น มีคอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการค้นคว้าแก่นิตยสารและหนังสือเล่มต่างๆ ของเครือต่อไป

5. ในส่วนเทคโนโลยี จากการศึกษาพบว่า บริษัท ออมรินทร์พร็อปต์ติ้งฯ มีการลงทุนในธุรกิจร่วมคือ บริษัท มัลติมีเดียครีเอชั่น และบริษัท ออมรินทร์ดิจิตอลคอมเมิร์ซ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจเกี่ยวกับสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ฯลฯ ในปัจจุบัน ประชาชนมีเวลาอ่านหนังสือน้อยลง ทำให้องค์กรสื่อสิ่งพิมพ์บางแห่ง ได้ริเริ่มการผลิตหนังสือเสียงในรูปของแบบบันทึกเสียง หรือแผ่นชีดี โดยนำร่องการรับชมหนังสือ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สู่ชีนิคใหม่นี้มากขึ้น แต่จากการสัมภาษณ์ทางบริษัทออมรินทร์พร็อปต์ติ้งฯ ยังไม่มีการประกอบธุรกิจนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่น่าจะผลิตสื่อประเภทนี้ เพื่อหารายได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากนิตยสารในเครือก็ได้มีส่วนบันทึกวาระกรรมและหนังสือที่มีคุณค่าอยู่มาก นับเป็นความพร้อมในเรื่องของวัตถุคุณที่จะนำมาผลิตได้

6. ในส่วนของโครงสร้างการบริหารงาน พบว่า ในการปฏิบัติงาน อ่านจากการตัดสินใจส่วนใหญ่สู่ที่ประธานาธิบดีและรองกรรมการผู้จัดการเพียง 3 คน จึงน่าจะมีการแต่งตั้งบุคคลมาแบ่งเบาภาระหน้าที่และมีอำนาจจากการตัดสินใจแทนบ้างตามสมควร เพื่อที่ผู้บริหารระดับสูงจะได้ไม่ต้องเหนื่อยเหนื่อยเกินไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษา พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมนิตยสาร : ศึกษากรณีเฉพาะบริษัท ออมรินทร์พร็อปต์ติ้งแอนด์พับลิชิ่ง จำกัด (มหาชน) เป็นการศึกษาข้อมูลเฉพาะองค์กร บริษัท ออมรินทร์-พร็อปต์ติ้งฯ องค์กรเดียวเท่านั้น หากต้องการให้ภาพของพัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมด้านนี้ ให้ข้อมูลเจาะลึก ผู้วิจัยเห็นควรว่า

1. น่าจะศึกษาองค์กรที่ประกอบธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ด้วยว่า มีพัฒนาการและแนวโน้มจะเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนการวิเคราะห์เบื้องต้นหรือไม่

2. น่าจะศึกษาองค์กรสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ด้วย อากิ อุตสาหกรรมการผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบว่ามีพัฒนาการและแนวโน้ม เป็นไปในทิศทางที่เหมือนหรือต่างจากวิเคราะห์ของการศึกษาองค์กรสื่อสิ่งพิมพ์หรือไม่ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหรือไม่ อ่อนแรงๆ

3. ควรจะมีการศึกษาถึงผลกระทบของระบบโทรศัพท์มือถือและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันต่อระบบสื่อสารมวลชนในยุคโอลกาภิวัตน์นี้

4. น่าจะศึกษาอุตสาหกรรมโฆษณา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมของสื่อมวลชนทั้งหลาย โดยตรง ในฐานะที่เป็นแหล่งรายได้สนับสนุนที่สำคัญ และมีแนวโน้มที่จะเติบโตสูงขึ้นไปอีกในอนาคตด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย